

AFTAGERPANELMØDE
INSTITUT FOR NORDISKE STUDIER OG SPROGVIDENSKAB
28. NOVEMBER 2016

PROGRAM

- Kort om aftagerpanelet og hvad instituttet håber at få ud af det
- Introduktion til Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab
- Introduktion til instituttets uddannelser
- Panelmedlemmerne introducerer sig selv
 - Hvem er jeg? Hvorfor har jeg sagt ja til at deltage i panelet?
 - Hvad mener jeg, at jeg især kan bidrage med?

Kl. 17 Pause

Kl. 17.30 Gruppediskussion i tre grupper

1. Sprog- og litteraturdelen af Danskfaget
2. Lingvistik/Indoeuropæisk og Dansk som andet- og fremmedsprog
3. Kommunikation, medier, kulturformidling og kønsstudier

Kl. 18.40-19 Evaluering af dagens møde, ideer og planer for kommende møder

MØDEDELTAGERE AFTAGERPANEL

Sprog- og litteraturdelen af Danskfaget

Gitte Lautrup, Tradium

Gitte Transbøl, Rysensteen Gymnasium

Lars Holst Madsen, Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling

Helle Lehrmann Madsen, Alfabet

Lars Stenius Stæhr, Novo

Maja Bødtcher-Hansen, Frederiksberg Gymnasium

Mischa Sloth Carlsen, Aurehøj Gymnasium

Rasmus Øhlenschläger Madsen, Information

Sabine Kirchmeier-Andersen, Dansk Sprognævn

Sune de Souza Schmidt-Madsen, Lindhardt & Ringhof

Lingvistik/Indoeuropæisk og Dansk som andet- og fremmedsprog

Anne Jensen, Folketingstidende

Bente Meinhardt, Clavis Sprog og kompetence

Esben Alfort, Ankiro

Marianne Alenius, Museum Tusulanum Press

Mette Ginman, UCC

Poul Neergaard, Københavns Sprogcenter

Kommunikation, medier, kulturformidling og kønsstudier

Anne Sofie Fraenkel, AIDS-fondet

Bjørn Schiønning, DR (P1 Nyheder)

Christian Lund, Louisiana

Ida Brændholt Lundgaard, Slots- og Kulturstyrelsen

Lise Hein, Metroselskabet

Per Lindegaard Hjorth, Forbundet Kommunikation og sprog

REFERAT – Plenum del 1

Under det første punkt blev aftagerpanelmedlemmerne budt velkommen af formand for aftagerpanelet Torben Juel Jensen. Han fortalte, at det overordnede formål med aftagerpanelet er at give input til udviklingen og kvalitetssikringen af instituttets uddannelser, med særligt fokus på den arbejdsmæssige virkelighed, som kandidaterne møder efter endt uddannelse. Dette skal ske på minimum ét årligt møde, men med mulighed for at mødes oftere, hvis der er behov og interesse for det. Desuden er det instituttets håb, at panelmedlemmerne kan medvirke til at tilrettelægge spændende speciale- og praktiksamarbejder og måske optræde som gæstelærere og/eller sparringspartnere i forskellige situationer, ligesom de forhåbentlig vil kunne optræde som ambassadører for instituttet udadtil.

Torben gjorde opmærksom på, at panelet er søgt sammensat, så det repræsenterer de primære områder, som kandidater fra uddannelserne i Dansk, Lingvistik/Indoeuropæisk, Kommunikation og Kønsstudier ansættes inden for. Instituttets uddannelser i Audiologopædi, Sprogpsykologi og Finsk har deres egne, separate aftagerpaneler.

Under de to næste punkter blev panelmedlemmerne introduceret til instituttets uddannelser og forskningsområder. For introduktionen stod institutleder John Edelsgaard Andersen og studieleder John Tøndering.

Under det fjerde punkt præsenterede panelmedlemmerne sig selv og fortalte, hvad der havde motiveret dem til at sidde med i panelet, og hvad de mente at kunne bidrage med.

REFERAT – Gruppediskussion 1

Sprog- og litteraturdelen af Danskfaget

Ud over panelmedlemmerne deltog følgende i diskussionen: Svend Skriver, lektor, Ib Ulbæk, lektor og fagkoordinator for området 'sprog' på Danskuddannelsen, Torben Juel Jensen, lektor og formand for aftagerpanel og studienævn.

1. Hvilke kompetencer er vigtige inden for jeres arbejdsmarked?
2. Hvad er jeres erfaringer med vore kandidater, styrker og svagheder. Er der specifikke kompetencer, de mangler
3. Praksisnær undervisning, praksisnære opgaver.

Ad 1 og 2)

SIDE 4 AF 10

Forlagsverdenen:

Sikre sprogbrugere er et krav i forlagsverdenen. De nyuddannede skal kunne give feedback på manuskripter, så den nyuddannede skal ikke kun beherske den danske sprognorm og grammatik, men også forholde sig på et metaplan.

Folk i praktik skal påregne ikke kun at læse tekster (realismekrav).

Studerende tror, at der ligger et job til dem, men man skal vide noget om forlag, gennem praktik, studenterjob, løs ansættelse. Der måtte gerne være en masteruddannelse i publishing management, hvor man lærer jura, forstår en kalkule etc. om kommerciel forlagsdrift. De nye kandidater skal ikke kunne ledelseslitteraturen, men hellere vide noget om projektledelse.

Gymnasiet:

Bred faglighed og brændende engagement er en nødvendighed for at kunne undervise. Der er en oplevelse af, at vore studerende mangler kreativitet, men at de skriver godt. Dansk skal klæde de studerende bedre på til at undervise i skrivning (skrivepædagogik) og fx være mere præcise til at kunne diagnosticere elevernes tekster – de skal have et aktivt metasprog til dette. De studerende skal lære at strukturere deres tid, og løse opgaver på mindre tid end ønskeligt, med andre ord professionsdannelse. Robusthed (som personlighedstræk eller kompetence). Omsorgsdidaktik vs. udfordringsdidaktik. At give og modtage kritik. Evne til fordybelse.

Hvordan vækkes det brændende engagement? Induktiv tilgang kan skabe ahaoplevelser. At kunne være rollemodel og håndtere forskellige didaktikker: basisdidaktik, etnodidaktik, udfordringsdidaktik, eksistensdidaktik. At den studerende kan arbejde på tværs af både danskfagets discipliner og fagdiscipliner i øvrigt, modsat silotænkning. Det opleves at de studerende har huller i deres viden mht. litteraturhistorie og en holdning til at litteraturhistorie er old school.

Når de studerende er i praktik, så ville det være godt, hvis den nyeste viden kunne flyde ind i gymnasiet fra dem.

Kommunikationsafdelinger (Novo):

Humanister er gode til at samarbejde, bygge bro. Det er vigtigt, for teams er tværfaglige, så man skal kunne gå på kompromis med fagligheden, kunne beslutte uden at vide alt. Man skal kunne tænke selvstændigt og have kommunikationsfærdigheder, herunder forstå sin kontekst, stikke fingeren i jorden. Kernefagligheden skal være der, og samtidig skal de selv kunne beskrive deres kompetencer. Kunne håndtere feedback (uden at bryde sammen), have viden om projektledelse.

Sprognævnet:

SIDE 5 AF 10

Den nyuddannede skal have en forståelse for den kommunikative dimension, herunder medietræning. Man skal kunne tale med folk, som ringer ind, kunne give feedback under hensyntagen til, at verden hele tiden forandrer sig og kunne klare kritik i en omskiftelig verden.

Ad 3)

Robusthed blev der slået på af flere, og man var enige om, at det ikke er noget vi kan fremavle uden videre, men vi kan træne dem i at give og tage imod faglig feedback – at man skal lære at holde sin person uden for. Gymnasierektorerne foreslog, at de kunne sende ”stjernelærere” til faget for at øge den praksisnære forståelse. Vi skal være bedre til at forberede de studerende på, at selv om vi uddanner dem til ønskejobbet, så ligger der ikke nødvendigvis et sådant ved uddannelsens afslutning (anmelder-jobbet som eksempel). Det var en generel opfattelse, at skriftlighed på alle planer er en væsentlig kompetence (skriftsprognorm, tekstskrivning, tekstdiagnose, analytiske værktøjer). De studerende skal lære at tænke produktorienteret og med skrappe deadlines. Kernefagligheden skal fastholdes samtidig med at aftagerne gerne ser, at de studerende er mest muligt ude og i kontakt med det kommende arbejdsmarked.

REFERAT – Gruppediskussion 2

Lingvistik/Indoeuropæisk og Dansk som andet- og fremmedsprog

Ud over panelmedlemmerne deltog følgende i diskussionen:

Nicolai Pharaos, lektor og fagkoordinator på Lingvistik, Birgit Rasmussen, lektor og fagkoordinator på Indoeuropæisk, Juni Arnfast, lektor og fagkoordinator for området ’dansk som andetsprog’ på Danskuddannelsen, John Tøndering, studieleder.

Dansk som andetsprog.

På baggrund af den netop indgåede PSO-aftale lægges der op til en sænkning af kvalifikationskravene til undervisere i dansk som andetsprog. Hvor der nu jf. gældende lovgivning forudsættes en efteruddannelse på 60 ECTS (DAV og Master i DsA), forventes kravet at blive 30 ECTS pædagogikumdiplom. Om DAV- og Masteruddannelserne opretholdes på længere sigt er på nuværende tidspunkt uklart.

Brancheforeningen De Danske Sprogcentre er særdeles opmærksomme på disse nye tiltag. Jf. Ministeriets hjemmeside kommer ændringerne i høring før jul, og lovforslag fremsættes i februar 2017. Brancheforeningen ser det som sandsynligt, at en kortere, kvalificerende diplomuddannelse vil komme til at ligge på professionshøjskolerne, hvilket vil give mulighed for at

udbyde efteruddannelse flere steder ud over landet, men har derudover ingen særlig præference mht. hvor uddannelsen skal ligge.

Brancheforeningen forventer, at der vil blive nedsat en arbejdsgruppe, som i foråret skal udforme den nye uddannelse.

UCC: professionshøjskolerne vil meget gerne tage folk med DsA-baggrund ind; der skal oprustes pga. elevsammensætning i folkeskole og ungdomsuddannelser.

Se også på FVU'en. Hold fast i det høje niveau ift. sprogbeskrivelse, der er brug for kvaliteten især til uddannelse af voksne.

Man skal i højere grad ud og undervise på virksomheder, når man bliver underviser i dansk som andetsprog

Anne Jensen: KA'er skal kunne læse, skrive og tale (mere udbygget). Væsentligt at kunne skrive og tale til forskellige målgrupper. Kunne præsentere samme stof på flere måder. Angående praksisnære opgaver: lingvistikstuderende har gode analytiske færdigheder allerede, det skal der holdes fast i, når man skal ud og lave sproglig rådgivning. Gode til at strukturere, hold fast. Sprogteknologi for dansk: forholdet mellem lyd og skrift bliver vigtigere. Viden om disse forhold betyder meget.

Lingvistik.

Bente Meinhardt: det er rigtig godt når man kommer med en baggrund i Lingvistik til jobbet som DsA-uv'er.

Marianne Alenius: det, der sker på Indoeuropæisk, skal man holde fast i, det må ikke bare blive en del af danskfaget. Det er vigtigt for kulturforståelse. Holde fast i det dybe, der er stadig arbejdspladser der har brug for de specialiseringer.

Indoeuropæisk.

Bente Meinhardt: alt, hvad der hedder sprog, er interessant. Godt at have det kontrastive med. Clavis udvikler selv materialer, og der har man brug for den teoretiske viden om sproget (Dansk via modersmål).

Anne Jensen: vigtigt at fastholde grundforskningen på de sproglige beskrivelsesniveauer. For hvis ikke det bliver gjort, så kommer der ikke input til det anvendte, fx sprogteknologi. Også kulturarvsbevarende.

Esben Alfort: den generelle analytiske forstand, det tværproglige, særligt typologisk diversitet, er vigtigt (ikke nok at kunne et sprog, skal kunne "se hollandsk på finsk"). Datalingvistik ville nok være smart nok også at kunne lidt om.

Poul Neergaard: det er synd vi først tager indholdsdiskussionen nu. Udvikling af DsA og DAV pga. kritik (nogle har foreslået den afskaffet).

Det faglige vidensniveau, hvad ligger der i det? Vigtigt at sikre brug af teknologi. Måske mere praksisnært. Er IT løsningen? De nuværende kandidater kan ikke IT i et tilstrækkeligt omfang.

Juni Arnfast: klar over, at der skal fokuseres på at kunne reflektere over egen faglighed og de kompetencer, der opstår gennem det.

Marianne Alenius: det er kun KU, der går så dybt ned i det faglige som på Lingvistik/Indoeuropæisk. Den fordybelse er meget vigtig, og man skal huske, at de specialiserede kernefagligheder, det dybe forskningsmæssige, er væsentligt at fastholde, fordi KU er de eneste, der kan det. Ankiro er eksemplet på, at den baggrund giver noget fremragende.

John Tøndering: didaktikken har der været skruet ned for, er det den, der savnes på DsA? Fordybelsespraktikker. Skal forberedes grundigt og gennemtænkt (de skal ikke bare ud), og hvordan kan forskellige fagligheder bringes i spil i det.

REFERAT – Gruppediskussion 3

Kommunikation, medier, kulturformidling og kønsstudier

Ud over panelmedlemmerne deltog følgende i diskussionen:

Gitte Gravengaard, lektor og fagkoordinator for området 'kommunikation' på Danskuddannelsen, Mogens Olesen, lektor og fagkoordinator for området 'medier' på Danskuddannelsen, Line Hjorth Christensen, lektor og fagkoordinator for området 'kulturformidling' på Danskuddannelsen, Bente Rosenbeck, lektor på Kønsstudier.

1. Kort intro til, hvad denne time skal bruges til
2. Meget kort og overordnet præsentation af de relevante studieordninger ved fagkoordinatorerne (4 minutter pr. uddannelsesretning)
3. Samtale med panelmedlemmer:
 - Hvilke kompetencer hos nyuddannede kandidater er vigtige inden for jeres del af arbejdsmarkedet?
4. Og i forlængelse af pkt. 3, samtale med panelmedlemmer:
 - Hvad er jeres erfaringer med kandidater fra INSS (eller tilsvarende uddannelser på andre universiteter)?
 - Hvad er deres styrker og svagheder?
 - Er der mon specifikke kompetencer, de mangler?

Noter til punkt 3 og 4, som gled meget over i hinanden

SIDE 8 AF 10

De nyuddannede bør have både faglige kompetencer og personlige kompetencer.

Flere arbejdsgivere efterspørger, at de nyuddannede kan tage initiativ, være selvstændige, og at de har gode sociale kompetencer.

Flere nævner, at universitetet må lære de studerende at arbejde og tænke selvstændigt, må smide dem ud, hvor de ikke kan bunde – for at de kan oparbejde denne selvstændighed og initiativ.

De nyuddannede bør være dygtige fagligt – det er uomgængeligt og et ufravigeligt krav. Men de skal også være dygtige til at begå sig i en organisation, til at facilitere processer og til at styre projekter. Det er nødvendigt for at kunne klare jobbet.

Selv om de kommunikationsuddannede er gode til at kommunikere, skal de også kunne samarbejde med eksperterne, hvis viden de ofte vil skulle formidle.

Bør også have viden om organisationer, om hvordan kampe mellem faggrupper og internt mellem afdelinger i organisationer kan være magtkampe.

De nyuddannede skal være gode til at argumentere for de kommunikationsløsninger, de præsenterer for fx en chef. Det er ikke nok med 'føle' og 'synes' – der skal faglige argumenter på banen. Og det bør de nyuddannede være trænet i.

En deltager efterspurgte, at de nyuddannede bør have forsøgt at tilegne sig helt konkret viden om en virksomhed og dens kontekst, fx lovgivning, inden de begynder at arbejde der. Andre mente, at den slags meget præcis detaljeviden er noget, man i virksomheden bør lære de nytilkomne, når de begynder i jobbet.

Dette førte til en diskussion af, at arbejdsgivere forlanger meget af de nyuddannede – mere, end man tidligere gjorde. Og at det kan presse de nyuddannede, at man skal have 'hele pakken', inden man begynder på sit første job.

Flere oplever, at nyuddannede burde have erfaringer med at arbejde sammen med mennesker fra andre fagligheder via uddannelsen. Fx kommunikatøren, der har prøvet at arbejde sammen med en ingeniør – og skrive en historie til en hjemmeside om noget meget ingeniør-nørdet.

Nogle nyuddannede forstår ikke, at der er 'ledelsesret', men føler det urimeligt, hvis chefen meget tydeligt og eksplicit beder dem gøre noget bestemt.

De studerende bør være bedre til at skrive ansøgninger – til at målrette ansøgningerne til netop den virksomhed, som de søger job hos. Flere fortalt om eksempler, hvor dette slet ikke var tilfældet.

Flere foreslog mere forpligtende samarbejder mellem erhvervsliv og universitetet med henblik på at oparbejde nogle af disse kompetencer blandt de studerende.

Give de studerende mulighed for at få erfaringer, men også for at koble teori og praksis. Fx tænke et virksomhedsbesøg sammen med en opgave/skriveøvelse. Gøre det hele meget konkret for de studerende og koble teorien med praktiske cases. Eller lade dem prøve kræfter med at formidle historien, som ingeniøren gerne vil fortælle.

Flere fremførte også, at dette samarbejde sagtens kunne strække sig over mere end bare et oplæg på et par timer. Partnerskabsmodeller og samarbejdsaftaler mente flere var vejen frem.

Enighed om, at man som studerende og uddannelsesinstitution ikke kun skal være fokuseret på, hvad jobkravene er lige nu, men også opdrage de studerende til, at de selv kan definere nye jobs og stillinger – selv kan få indflydelse på disse ting

Kommunikationsstuderende på Dansk bør være bevidste om og kunne fortælle, hvad der gør deres kommunikationsuddannelse speciel i forhold til alle mulige andre kommunikationsuddannelser.

Hvad er der specielt ved den?

Skal også kunne fortælle historien om, hvorfor de har valgt at læse kommunikation – og det bør ikke bare være en sludder for en sladder. Skal kunne forklare, hvad det er de vil med deres uddannelse.

Begge dele bør de kunne forklare i forhold til aftagere, ansætttere, omverden.

Ideer til fremtidige diskussioner i aftagerpanelet (Som kom frem i løbet af denne samtale)

Samarbejdsmodeller. Hvordan kan man gøre det? Hvilke muligheder er det?

Praktikophold

Lidt mere viden om de enkelte uddannelser

Gerne mere tid til diskussionerne i disse grupper til fremtidige møder.

Måske mødes oftere end en gang om året.

REFERAT – Plenum del 2

Der var generelt stor tilfredshed med arrangementet blandt både panelmedlemmer og ansatte fra instituttet. Engagementet og diskussionslysten var stor, og alle medlemmer tilkendegav, at de gerne vil være med i panelet fremover.

Flere panelmedlemmer efterlyste mere tid til at gå i dybden ved kommende møder, og der var interesse for at mødes oftere end én gang om året. Man kunne fx forestille sig, at det store panel mødtes én gang årligt, mens undergrupperne mødtes lidt oftere og gik mere i dybden med forskellige emner. Flere meddelte, at de gerne vil yde løbende sparring på mail eller telefon.

Der var enighed om at droppe præsentationen af instituttet og af paneldeltagerne ved fremtidige møder, så der bliver mere tid til de substantielle diskussioner. Til gengæld kan det på et tidspunkt blive nødvendigt at øge panelmedlemmernes kendskab til de enkelte uddannelser, så de kan forholde sig til udviklingen af dem på et lidt dybere og mere kvalificeret niveau.

Der blev efterlyst en samlet liste (sorteret på undergrupper) over alle panelmedlemmer. Det blev aftalt, at en sådan sendes ud sammen med mødereferatet.

Torben Juel Jensen takkede mange gange for det store engagement og ønsket om at bidrage i større omfang, end hvad minimumsreglerne lægger op til. Han fortalte, at der fx bliver behov for, at nogle panelmedlemmer indgår i mere intensive undergrupper, der forholder sig til ændringer af studieordningerne. Ud over dette vil man fra instituttets side overveje, hvordan man bedst kan drage nytte af den meget positive interesse for at bidrage fra panelmedlemmernes side.